

173. — Vgl. दीर्घमाहृत.

दीर्घपाठ (दी० + पाठ) m. eine best. Schreibart der VS. mit vielen Verdoppelungen der Buchstaben Verz. d. B. H. No. 155.

दीर्घपाद (दी० + पाद) 1) adj. langfüßig. — 2) m. Rether TRIK. 2, 5, 16. H. 1334. — Vgl. दीर्घपद.

दीर्घपादप (दी० + पा०) m. 1) die Weinpalme. — 2) die Arecapalme (पूग) RĀGĀN. im ÇKDr.

दीर्घपृष्ठ (दी० + पृष्ठ) 1) adj. einen langen Rücken habend. — 2) m. Schlange AK. 1, 2, 4, 8. H. 1304. HĀ. 13.

दीर्घप्रज्ञ (दी० + प्रज्ञा) 1) adj. einen weitreichenden Verstand habend MBh. 3, 405. 5, 75. — 2) m. N. pr. eines Königs MBh. 1, 2652.

दीर्घप्रपञ्च (दी० + प्र०) adj. 1) anhaltend im Gebet oder Opfer, unermüdetlich fromm Nir. 5, 2. दीर्घप्रपञ्चमति यो वनुष्यति वपं जपेयं पतनासु हूषः RV. 7, 82, 1. — 2) anhaltendes Gebet empfangend: दीर्घप्रपञ्च (Vishṇu-Varuṇa) कृषिषा वधाना ज्योतिषारातीर्दकृतं तमोसि TBa. 2, 8, 4, 5. Zu bemerken ist, dass diese Stelle ungeachtet der Verschiedenheit in Pāda 3 und 4 doch nur eine Nachbildung des oben angeführten RV.-Verses ist.

दीर्घप्रसन्न (दी० + प्र०) adj. etwa weithin bewohnt, subst. so v. a. Erdkreis: पत्स्यो दीर्घप्रसन्नानि पद्मदो रोचने दिवः RV. 8, 10, 1. वचो दीर्घप्रसन्ननीशे वाज्ञस्य गोमते: 23, 20.

दीर्घफल (दी० + फल) 1) adj. lange Früchte habend. — 2) subst. N. verschiedener Pflanzen: a) m. α) Cathartocarpus (Cassia) fistula RĀGĀN. im ÇKDr. — β) Butea frondosa. — γ) Asclepias gigantea NIGH. Pr. — b) f. α) = जतुका. — β) Weinstock mit röhlichen Trauben RĀGĀN. im ÇKDr. — γ) = मेघपङ्क्ति — δ) eine Gurkenart NIGH. Pr.

दीर्घफलक (wie eben) m. N. einer Pflanze, = घगस्त्य RĀGĀN. im ÇKDr.

दीर्घबाला (दी० + बाल) f. Bos grunniens (einen langen Schweif habend; vgl. चमर, चामर) RĀGĀN. im ÇKDr.

दीर्घबाहु (दी० + बाहु) 1) adj. langarmig MBh. 3, 2454. R. 2, 42, 18. 3, 74, 20. — 2) m. N. pr. a) eines Wesens im Gefolge des Çiva HARIV. 14830. — b) eines Dānava HARIV. LANGL. II, 409 (दीर्घकाष्ठ ed. Calc.). — c) eines Sohnes des Dhṛtarāṣṭra MBh. 1, 2740. 4533. 6, 4349. — d) eines Sohnes des Dillpa und Vaters des Raghu VP. 383. Bhāg. P. 9, 10, 1. eines Grosssohnes des Dillpa MATSJA-P. in VP. 383, N. 15. Nach HARIV. 820 ist दीर्घबाहु nur Beiw. oder Bein. Raghu's: दीर्घबाहुर्दिलीपस्य रघुर्नाम्नाभवत्सुतः.

दीर्घबाहुर्गर्वित (दी० + बाहु + ग०) adj. auf seine langen Arme eingebildet; m. N. pr. eines Dāmons LALIT. 297.

दीर्घभुज (दी० + भुज) 1) adj. langarmig. — 2) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge von Çiva HARIV. 14830.

दीर्घमाहृत (दी० + मा०) 1) adj. langathmig. — 2) m. Elephant TRIK. 2, 8, 33. HĀ. 14. — Vgl. दीर्घपवन.

दीर्घमुख (दी० + मुख) 1) adj. f. ई langmäulig, langschnäbelig: दीर्घमुखि डुरुणु मा स्म दन्तिपातो वद TAIT. Ā. 4, 32, 1. — 2) m. N. pr. eines Jaksha (?) SCHIEFNER, Lebensb. 319 (89). — 3) f. ई Moschusratte NIGH. Pr.

1. दीर्घमूल (दी० + मूल) n. die lange Wurzel, Bez. der Wurzel von Andropogon muricatus Retz. RĀGĀN. im ÇKDr.

III. Theil.

2. दीर्घमूल (wie eben) 1) adj. lange Wurzeln habend. — 2) subst. N. verschiedener Pflanzen: a) m. α) = मोरट. — β) eine Art Vilva RĀGĀN. im ÇKDr. — b) f. झा Suçr. 1, 141, 8. α) Desmodium gangeticum Dec. RATNAM. 9. — β) Ichnocarpus frutescens R. Br. RATNAM. 27. — c) f. ई α) Alhagi maurorum Dec. ÇABDAM. im ÇKDr. — β) Leea hirta Banks.

— γ) Solanum indicum Lin. NIGH. Pr.

दीर्घमूलक (wie eben) 1) n. eine Art Rettig RĀGĀN. im ÇKDr. — 2) f. ०मूलिका Desmodium gangeticum Dec. NIGH. Pr.

दीर्घयज्ञ (दी० + यज्ञ) 1) adj. ein langdauerndes Opferbringend. — 2) m. N. pr. eines Königs von Ajodhya MBh. 2, 1076.

दीर्घयज्ञस् (दी० + य०) adj. weit und breit beliebt oder berühmt RV. 5, 61, 9.

दीर्घयार्थ (दी० + याथ) wohl m. eine lange Bahn, ein weiter Weg: वयामज्ञत्पथिभिर्दीर्घयथिः RV. 2, 13, 3. आ सूर्यो यातु सप्ताश्वः क्षेत्रं यदस्योर्विया दीर्घयथि 5, 43, 9.

दीर्घरङ्गा (दी० + रङ्ग) f. Gelbwurz (dessen Farbe lange haftet) NIGH. Pr. — Vgl. दीर्घरागा.

दीर्घरत (दी० + रत) m. Hund (dessen coitus lange währt) WILS. — Vgl. दीर्घसुरत.

दीर्घरद (दी० + रद) m. Eber (lange Hauer habend) TRIK. 2, 5, 5.

दीर्घरसन (दी० + रसना) m. Schlange (langzüngig) ÇABDAK. im ÇKDr.

दीर्घरागा (दी० + राग) f. Gelbwurz (dessen Farbe lange haftet) RĀGĀN. im ÇKDr. — Vgl. दीर्घरङ्गा.

दीर्घरात्रम् (दी० + रात्र = रात्रि) adv. lange Zeit hindurch VOP. 6, 46. TRIK. 3, 2, 17. VJUTP. 191.

दीर्घराव (दी० + राव) 1) adj. dessen Geschrei weithin reicht. — 2) m. N. pr. eines Schakals HIT. 33, 3.

दीर्घराम (दी० + रोमन्) m. N. pr. eines Sohnes des Dhṛtarāṣṭra MBh. 1, 4552.

दीर्घरोमन् (wie eben) 1) adj. lange Haare am Körper habend. — 2) m. a) Bär ÇABDĀRTHAKALP. im ÇKDr. — b) N. pr. eines Wesens im Gefolge von Çiva HARIV. 14850.

दीर्घरोहिषक (दी० + रोहिष) n. eine best. wohlriechende Grasart RĀGĀN. im ÇKDr.

दीर्घलोचन (दी० + लो०) 1) adj. langäugig HARIV. 14852. — 2) m. N. pr. eines Sohnes des Dhṛtarāṣṭra MBh. 1, 2739. 6, 4349. 7, 1610.

दीर्घलोहितयष्टिका (दी० + लो + यष्टि) f. rothes Zuckerrohr NIGH. Pr.

दीर्घवंश (दी० + वंश) m. eine best. Rohrrart (s. नल) RĀGĀN. im ÇKDr.

दीर्घवक्त्र (दी० + व०) m. Elephant (ein langes Gesicht habend) ÇABDAM. im ÇKDr.

दीर्घवच्छिका f. Krokodil ÇABDĀRTHAKALP. im ÇKDr. ०वर्हिका WILS. in der 2ten Aufl. Im 2ten Theile des comp. ist viell. वच्छ = वत्स Junges enthalten.

दीर्घवर्षाम् (दी० + व०) f. N. einer Pflanze, = श्वेतपुनर्नवा NIGH. Pr.

दीर्घवृत् (दी० + वृत्) m. die Weinpalme NIGH. Pr.

दीर्घवृत्त (दी० + वृत्त) 1) m. N. eines Baumes, Calosanthus indica Bl., AK. 2, 4, 3, 37. RATNAM. 4. Suçr. 2, 13, 21. 434, 9. 435, 8. — 2) f. झा N. einer Pflanze, = इन्द्रचिर्मिटी RĀGĀN. im ÇKDr.